

M.A. (PART-II)

HISTORY

HISTORICAL METHOD & PHILOSOPHY OF HISTORY

(PAPER - V) (JAN-19)

QP Code : 29065

(3 Hours)

[Total Marks: 100

- N.B.: 1. Attempt any **four** questions.
2. **All** questions carry **equal** marks.

1. Examine the significance of sources in historical research.
2. Review the relation of History with other social sciences.
3. Evaluate the importance of the credibility of sources in historical research.
4. Explain the different types of Footnotes and state its importance in the research.
5. Assess the theological approach of the philosophy of history.
6. Trace the contribution of August Comte to positivist philosophy of history.
7. Write a detail note on Indian marxist Historiography.
8. Comment on :
 - (a) Subaltern school of History
 - (b) Orientalist school of Indian historiography.

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

[३ तास]

[एकूण गुण : १००]

- सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. इतिहास संशोधनातील साधनांच्या महत्त्वाचे परीक्षण करा.
२. इतिहासाचा इतर सामाजिक शास्त्रांबरोबरच्या संबंधाचा आढावा घ्या.
३. इतिहास संशोधनातील साधनांच्या विश्वासनियतेच्या महत्त्वाचे मूल्यमापन करा.
४. तळटिपांचे विविध प्रकार सांगून त्यांचे संशोधनातील महत्त्व सांगा.
५. इतिहासाच्या तत्त्वज्ञानातील धार्मिक दृष्टिकोनाचे मूल्यांकन करा.
६. इतिहासाच्या प्रत्यक्षदर्शी तत्त्वज्ञानातील ऑगस्ट कॉम्टच्या योगदानाचा मागोवा घ्या.
७. भारतीय मार्क्सवादी इतिहास लेखनावर सविस्तर टिप लिहा.
८. भाष्य करा.
(अ) वंचितवादी इतिहास प्रवाह
(ब) पौराण्यवादी भारतीय इतिहास लेखन शास्त्र

M.A. (PART-II)

HISTORY

HISTORY OF U.S.A. IN THE 20TH CENTURY

(PAPER – VII) (JAN-19)

Q.P. Code : 50933

: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any four questions.
 2. All questions carry equal marks.

- Q. 1** Review the Economic and Political conditions prevailing in USA at the turn of the 20th century.
- Q. 2** Bring out the salient features of Progressive Movement under the President Theodore Roosevelt and William Taft.
- Q. 3** Enumerate the factors that led to the emergence of the USA as a World Power.
- Q. 4** Examine the factors responsible for Great Depression in USA in 1929.
- Q. 5** Discuss, about the economic Reconstruction in USA after World War II.
- Q. 6** Describe the Women's Liberation Movement in USA.
- Q. 7** Evaluate the role of USA in Korea and Vietnam during the period of Cold War.
- Q. 8** Comment on:
- a) Development of Science and Technology in USA
 - b) Art and Literature

Q.P. Code : 50933

मराठी रुपांतर

[वेळ: तीन तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १ २० व्या शतकाच्या सुरुवातीस अमेरिकेत अस्तित्वात असलेल्या राजकीय आणि आर्थिक परिस्थितीचा आढावा घ्या.
- प्र. २ राष्ट्राध्यक्ष थिओडोर रूझवेल्ट आणि विल्यम टाफच्या काळातील प्रागतिक चळवळीची महत्वाची वैशिष्टे सांगा.
- प्र. ३ अमेरिकेला जागतिक महासत्ता होण्यास जबाबदार असलेले घटक सांगा.
- प्र. ४ १९२९ च्या अमेरिकेतील महामंदीस जबाबदार असलेल्या घटकांचे परीक्षण करा.
- प्र. ५ जागतिक दुसऱ्या महायुद्धानंतर अमेरिकेत आर्थिक पुनर्रचनेची चर्चा करा
- प्र. ६ अमेरिकेतील स्त्रीमुक्ती चळवळीचे वर्णन करा.
- प्र. ७ शीत युद्धाच्या काळातील अमेरिकेच्या कोरिया आणि व्हियतनाम विषयीच्या भूमिकेचे मुल्यांकन करा.
- प्र. ८ भाष्य करा:

- अ) अमेरिकेतील विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील विकास
ब) कला आणि साहित्य

M.A. (PART-II)

HISTORY

HISTORY OF BUDDHISM AND JAINISM UPTO 1000 A.D

(PAPER – VIII) (JAN-19)

(Total 100 Marks)

N.B.: 1. Attempt any four questions

2. All questions Carry Equal Marks

1. Explain the significance of the Buddhist art as a source material for the study of Buddhism.
2. Focus on main contents of Buddhist teaching and philosophy.
3. Examine the composition and function of the Bhikku Sangha.
4. Evaluate the role of Buddhist epistemological and logical philosophy components in reshaping the society.
5. Discuss the Literary sources for the understanding of Jainism.
6. Explain the main content of philosophy put forth by Mahaveera.
7. Narrate the proceeding of the three Jain Councils.
8. Comment **any two** of the Followings
 - a) Vinaypitakas
 - b) Prativityasamudpad
 - c) Jain Art and Architecture
 - d) King Samprati

मराठी रुपांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १ बौद्ध धर्माच्या अभ्यासाचे साधन म्हणून बौद्ध कलाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- प्र. २ बुद्धाची शिकवण आणि तत्वज्ञानाच्या प्रमुख घटकावर प्रकाश टाका.
- प्र. ३ शिखू संघाची रचना आणि कार्ये यांचे परिक्षण करा.
- प्र. ४ बौद्ध धर्मातील ज्ञान मिमांसा आणि तर्क याचा समाजाच्या पुनर्घटनेतील भूमिकेचे मूल्यमापन करा.
- प्र. ५ जैन धर्माच्या आकलनासाठी वाडःमयीन साधनांची चर्चा करा.
- प्र. ६ महावीराने प्रतिपादन केलेल्या तत्वज्ञानाचे प्रमुख घटक सपष्ट करा.
- प्र. ७ तीन जैन धर्माच्या परिषदांच्या कामकाजाचे वर्णन करा.
- प्र. ८ खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर भाष्य करा.
अ) विनय पिटक
ब) प्रतित्यसमुद्पाद सिद्धांत
क) जैन कला आणि स्थापत्य
ड) राजा संप्रती

M.A. (PART-II)

HISTORY

SOCIAL & ECONOMIC AND ADMINISTRATIVE
HISTORY OF THE MARATHAS (1600 - 1818 A.D.)

(PAPER - X) (JAN-19)

Q. P. Code: 29396

Time- 3 Hours

Total Marks: 100

N.B.: 1. Attempt any **four** questions.

2. All questions **carry equal** marks.

1. Analyse the importance of Indian language sources for the study of Maratha history.
2. Explain the geographical influence on the socio-economic life of Marathas.
3. Assess the important features of Bhakti Movement. What were its effects?
4. Review the Central and Provincial administration of Marathas.
5. Write a detailed note on the village communities during the Maratha period.
6. Examine the condition of Slavery and Vethbegari during the period of your study.
7. Evaluate the contribution of major industries to the economic development of the Marathas.
8. Write a short note on **any two** of the following.
 - a) Military Administration of the Marathas.
 - b) Position of Women during Maratha period.
 - c) Currency and Banking
 - d) Art and Architecture

TURN OVER

Q. P. Code: 29396

(मराठी रूपांतर)

वेळ - ३ तास

एकूण गुण-१००

सूचना - १) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. मराठ्यांच्या इतिहासाच्या अभ्यासासाठी भारतीय भाषेतील साधनांचे महत्त्व विशद करा.
२. मराठ्यांच्या सामाजिक व आर्थिक जीवनावरील भौगोलिक रचनेचा प्रभाव स्पष्ट करा.
३. भक्ती चळवळीच्या मुख्य वैशिष्ट्यांचे मूल्यांकन करा. त्याचे परिणाम काय झाले?
४. मराठा साम्राज्याच्या केंद्रीय आणि प्रांतीय प्रशासनाचा आढावा घ्या.
५. मराठ्यांच्या कालखंडातील गावगाडा यावर विस्तृत टीप लिहा.
६. तुमच्या अभ्यासक्रमाच्या कालखंडातील गुलामगिरी आणि वेठबिगारीच्या स्थितीचे परीक्षण करा.
७. मराठा साम्राज्यांच्या आर्थिक विकासामध्ये प्रमुख उद्योगांच्या योगदानाचे मूल्यमापण करा.
८. थोडक्यात टीप लिहा. (कोणतेही दोन)
 - अ) मराठ्यांचे लष्करी प्रशासन
 - ब) मराठ्यांच्या काळातील स्त्रियांची स्थिती
 - क) चलन आणि अधिकोष (बँकिंग) प्रणाली
 - ड) कला व स्थापत्य कला